

Το εθνικό και διεθνές πλαίσιο για το Μάθημα των Θρησκευτικών (Σταύρος Γιαγκάζογλου, Δρ Θ., Σύμβουλος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1h2tzNA>]

5. Τα νέα Προγράμματα Σπουδών στα Θρησκευτικά Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου

Τα νέα Προγράμματα Σπουδών (ΠΣ) στα Θρησκευτικά Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου αναδιατάσσουν το πλαίσιο και διευρύνουν τη νομιμοποιητική βάση του μαθήματος, ώστε ρητά και εκπεφρασμένα, τυπικά και ουσιαστικά, να μην θεωρείται πλέον θρησκευτική κατήχηση ή ομολογιακό μάθημα, αλλά ένα μάθημα με σαφώς ανοικτό, πλουραλιστικό και μορφωτικό-γνωσιολογικό περιεχόμενο. Ως βάση του χρησιμοποιείται το θρησκευτικό φαινόμενο γενικά, οι μεγάλες θρησκείες του κόσμου, ο Χριστιανισμός και η Ορθοδοξία ειδικότερα, με έμφαση στην ιστορία και στον πολιτισμό. Τούτο, άλλωστε, ισχύει εν πολλοίς και στα υπάρχοντα αναλυτικά προγράμματα και βιβλία, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν περιθώρια για εκσυγχρονισμό και προσαρμογή στα σημερινά δεδομένα, τόσο του χαρακτήρα όσο και του περιεχομένου του μαθήματος, όπως άλλωστε οι ίδιοι οι θεολόγοι-εκπαιδευτικοί έχουν επισημάνει σε συνέδρια των τελευταίων ετών με κεντρικό άξονα τον παραπάνω προβληματισμό.

Οι μαθητές οφείλουν να προσεγγίζουν τα παραπάνω από ιστορική και πολιτισμική σκοπιά, όχι μόνο για να γνωρίζουν τη δική τους θρησκευτική παράδοση αλλά και τις θρησκευτικές παραδόσεις των άλλων ανθρώπων με τους οποίους διαβιούν στις σύγχρονες ανοικτές και πολυπολιτισμικές κοινωνίες. Με την εισαγωγή των νέων αυτών προγραμμάτων σπουδών, η θρησκευτική αγωγή δεν συνιστά επ' ουδενί παραβίαση της θρησκευτικής ελευθερίας κανενός μαθητή. Αντίθετα, απευθύνεται και ενδιαφέρει όλους τους μαθητές, ανεξαρτήτως ομολογίας ή θρησκεύματος.

6. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι Εθνικές Ανεξάρτητες Αρχές και οι απροϋπόθετες απαλλαγές στα Θρησκευτικά

Με δεδομένο ότι κανείς δεν γνωρίζει καλύτερα τη σχολική καθημερινότητα από τους μαχόμενους εκπαιδευτικούς, σημειώνουμε τα εξής:

Οι δικαστικές αποφάσεις και οι γνωμοδοτήσεις των Ανεξάρτητων Αρχών ορίζουν ένα πλαίσιο δράσης. Η διοίκηση του Υπουργείου Παιδείας θα πρέπει με προσεκτικές από κάθε άποψη διαδικασίες να τις υλοποιήσει. Πάντως, ο σχεδιασμός και η στρατηγική της εκπαίδευσης, αλλά και η κατάρτιση των αναλυτικών προγραμμάτων και η σύνταξη των σχολικών βιβλίων είναι έργο και ευθύνη της επιστημονικής, παιδαγωγικής και εκπαιδευτικής κοινότητας, η οποία εκφράζεται από τα θεσμοθετημένα όργανα της Πολιτείας. Όπου, για κάθε ζήτημα της εκπαίδευσης, γίνεται ευρεία συζήτηση, αντιπαράθεση απόψεων, ουσιαστικά ένας εθνικός διάλογος. Οι αποφάσεις και τα πορίσματα που αφορούν κάθε μάθημα, άρα και το μάθημα των Θρησκευτικών, λαμβάνονται σε ολομέλειες θεσμοθετημένων οργάνων, τα οποία έχουν κύριο μέλημα την εφαρμογή των νόμων της Πολιτείας, την αναπλαισίωση της επιστημονικής γνώσης και την κοινωνική πραγματικότητα.

Με βάση την μέχρι τώρα σχολική εμπειρία, επισημαίνεται ότι οι απροϋπόθετες απαλλαγές στα Θρησκευτικά δημιουργούν ποικίλα προβλήματα, γιατί ακόμη και οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις για την απασχόληση των απαλλαγέντων από τα Θρησκευτικά μαθητών με διαφορετικό διδακτικό αντικείμενο σε άλλο τμήμα δεν μπορούν να υλοποιηθούν στη σχολική πράξη και λειτουργία, με αποτέλεσμα οι μαθητές να παραμένουν τελικά εκτός μαθήματος.

Πηγή: www.starzl.pitt.edu

Η διαδικασία απαλλαγής πρέπει ασφαλώς να ελέγχεται από τον Διευθυντή του σχολείου, όπως προέβλεπε και συνιστούσε και η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και όπως προβλέπει η ισχύουσα πλέον εγκύκλιος του Υπουργείου Παιδείας (12773/Δ2/23.1.2015), ώστε πράγματι να απαλλάσσεται ο μαθητής που επικαλείται λόγους θρησκευτικής συνείδησης και να αποκλειστεί η περίπτωση απαλλαγής για λόγους «ευκολίας» (ένα μάθημα λιγότερο, κενό κ.ά.).

[Συνεχίζεται]